

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 18 maj 2021
(OR. en)

8727/21

AUDIO 53
SOC 265
DIGIT 59

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	8025/21
Ärende:	Rådets slutsatser om <i>"Europas medier i det digitala decenniet: En handlingsplan för att stödja återhämtning och omvandling"</i>

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om *"Europas medier i det digitala decenniet: En handlingsplan för att stödja återhämtning och omvandling"*, som antogs vid dess möte den 17–18 maj 2021

Rådets slutsatser om
Europas medier i det digitala decenniet:
En handlingsplan för att stödja återhämtning och omvandling

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM ERINRAR OM DE REFERENSDOKUMENT SOM ANGES I BILAGAN

SOM ERINRAR OM

1. att den europeiska mediesektorn¹ är bred och mångfasetterad och omfattar alla redaktionella medier såsom nyhetsmedier, samt den mer omfattande audiovisuella sektorn, och att den spelar en central roll för Europas konkurrenskraft, den kulturella mångfalden, medborgarnas välbefinnande och den demokratiska debatten,
2. rådets nyligen antagna slutsatser om värnandet av ett fritt och pluralistiskt mediesystem, som handlade om de framtida utmaningarna för nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn, i synnerhet vad gäller hållbarheten, som är avgörande för resiliensen och återhämtningen i den europeiska ekonomin,
3. att covid-19-pandemin har accentuerat de betydande förändringar som redan pågick inom nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn till följd av globaliseringen och digitaliseringen, vilket har ökat behovet av att bevara och skydda våra europeiska strategiska kulturella tillgångar,

¹ I dessa slutsatser avses med ”nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn” mediesektorn i hela dess mångfald.

4. den stora inverkan som pandemin har haft på den europeiska nyhetsmediesektorn och audiovisuella sektorn, bland annat de betydande förlusterna av reklamintäkter, stängningen av biografer och det totala eller delvisa upphörandet av filminspelningar, filmdistributörernas försvagade ställning och den ökade piratkopieringen på internet,
5. att nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn spelar en viktig roll under pandemin genom att förse medborgarna med information och underhållning under nedstängningar och restriktioner,

SOM NOTERAR ATT

6. lokala, regionala eller nationella preferenser och särdrag, som återspeglar Europas värdefulla kulturella och språkliga mångfald och pluralism och som tillgodoser särskilda nationella eller regionala behov och krav, kan leda till en fragmentering av marknaden; det krävs fortsatta insatser för att den europeiska audiovisuella industrin ska kunna nå en bredare och mer diversifierad marknad och publik inom och utanför Europa,
7. det är av yttersta vikt att främja en inkluderande och icke-diskriminerande tillgång till medier och audiovisuella resurser för alla medborgare, och därigenom möjliggöra medborgarnas aktiva deltagande i den demokratiska debatten; det är också lika viktigt att främja ett inkluderande deltagande av olika yrkesgrupper i mediernas värdekedja; när det gäller tillgång bör hänsyn tas till bland annat jämställdhet, personer med funktionsnedsättning, minoriteter och geografisk balans,
8. public service-medier spelar en avgörande roll när det gäller att upprätthålla rätten till yttrandefrihet, göra det möjligt för människor att få tillförlitlig och faktabaserad information och främja demokratins grundläggande värden,

9. det krävs brådsökande insatser för att
- a) främja den digitala omvandlingen inom nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn i syfte att utnyttja de möjligheter som innovativ och ny teknik erbjuder,
 - b) vidareutveckla den digitala inre marknaden i syfte att stärka den globala konkurrenskraften och gränsöverskridande räckvidden hos den audiovisuella sektorn i Europa, samtidigt som man stöder lokalt innehåll och kulturell mångfald,
 - c) erkänna att befintliga affärsmodeller inom den audiovisuella sektorn ofta bygger på territoriell och exklusiv tilldelning av licenser och att de är avgörande för den kreativa friheten, finansieringen och hållbarheten och utgör grunden för utvecklingen av nya affärsmodeller inom denna sektor,
10. hållbar kvalitetsjournalistik, redaktionella processer som bygger på journalistisk etik och journalistiska standarder, insyn i medieägandet och mediekompetens är avgörande för att stärka förtroendet för nyhetsmedier och därigenom på ett effektivare sätt förhindra spridning av och motverka felaktig information och desinformation,
11. en långsiktig finansiell hållbarhet och diversifiering av finansieringskällorna gör nyhetsmedierna mer motståndskraftiga mot ekonomiska förändringar och bidrar till tillväxt inom högkvalitativ journalistik, mediernas oberoende och originalrapportering,
12. stödet till nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn inte får undergräva principerna om redaktionellt oberoende, mediefrihet och konstnärlig frihet och bör främja yttrandefrihet, pluralism och mångfalden av innehåll,

13. nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn spelar en viktig roll när det gäller att ta itu med den europeiska gröna given, genom hållbara affärsmetoder och affärsmodeller och genom den journalistiska bevakningen, som bidrar till en välunderbyggd debatt,
14. alla delar av värdekedjan bör dra nytta av omvandlingen av mediesektorn, vilket är handlingsplanens mål, inbegripet biografer och festivaler, som är kultur- och innovationsnav som erbjuder ökade möjligheter till social interaktion och till främjande av nytt audiovisuellt innehåll; distributionens roll behöver också stärkas,

SOM BETONAR

15. de finansieringsinstrument och åtgärder som kan användas för att stödja nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn, särskilt i samband med covid-19-pandemin, bland annat
 - a) på nationell nivå, genom filmbyråer, audiovisuella organ och regeringar,
 - b) på EU-nivå, bland annat genom programmet Kreativa Europa för 2021–2027, Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och InvestEU, och
 - c) Europeiska unionens återhämtningsinstrument och de åtgärder som stöds av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden,

VÄLKOMNAR FÖLJANDE:

16. Kommissionens handlingsplan, som är utformad för att påskynda återhämtningen och omvandlingen av nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn och öka deras motståndskraft, och därmed erbjuda medel för att säkerställa långsiktig hållbarhet, innovation och ökat samarbete mellan alla aktörer.
17. Kommissionens handlingsplan för demokratin i Europa, som är utformad för att stärka våra demokratiers motståndskraft, särskilt för att främja medborgarnas egenmakt genom medier, mediefrihet, mediekompetens och mediepluralism, och för att garantera journalisters säkerhet.
18. Det arbete som har gjorts för att stärka samarbetet mellan regleringsmyndigheter inom den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster (Erga), i syfte att säkerställa att EU:s mediemarknader fungerar väl och ta itu med nya utmaningar som uppstår på dessa marknader.
19. Medlemsstaternas ansträngningar för att snabbt och konsekvent genomföra det reviderade direktivet om audiovisuella medietjänster², satellit- och kabeldirektivet³ och upphovsrättsdirektivet⁴, för att skapa de nödvändiga förutsättningarna för att stimulera återhämtningen och stärka nyhetsmediesektorns och den audiovisuella sektorns hållbarhet och motståndskraft.

² Direktiv 2010/13/EU, ändrat genom direktiv (EU) 2018/1808.

³ Rådets direktiv 93/83/EEG, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/789.

⁴ Direktiv (EU) 2019/790.

FRAMHÅLLER FÖLJANDE:

Relevansen och betydelsen av alla åtgärder i handlingsplanen och det brådskande behovet av att genomföra följande:

20. Onlineverktyget, som ska ge nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn skräddarsydd och lättillgänglig information om möjligheter till EU-finansiering, så att alla berörda parter snabbt och enkelt kan få tillgång till information om olika program och ansökningsomgångar.
21. Initiativet MEDIA INVEST, som också kan få stöd genom faciliteten för återhämtning och resiliens, i kombination med de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna, och som syftar till att främja investeringar och stödja höginnovativa och kreativa oberoende produktions- och distributionsföretag, främja mångfalden av innehåll och berörda aktörer, samtidigt som sektorns oberoende och mångfald garanteras.
22. Initiativet NEWS, som är utformat för att ta itu med nyhetsmediesektorns utmaningar och särdrag, genom att kombinera lån, finansiering med eget kapital, kapacitetsuppbyggande insatser och bidrag som stöder försök med nya affärsmodeller, samverkande och gränsöverskridande journalistik, utbildning av och rörlighet för medarbetare samt inrättandet av ett europeiskt nyhetsmedieforum där alla berörda parter, inbegripet nationella myndigheter, kan diskutera utmaningar, möjligheter, frågor som rör nyhetsmediepolitik samt metoder för att öka journalisters säkerhet.
23. Främjandet av inrättandet av ett mediedataområde som en gemensam europeisk datainfrastruktur som bygger på gemensamma standarder, interoperabilitet och styrning för att stödja nyhetsutgivare, programföretag och andra medieföretag i arbetet med att utveckla datadrivna affärsmodeller, innovativa lösningar och tillämpningar.

24. Utvecklingen av en verktygslåda för mediekunnighet, tillsammans med den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster (Erga) och expertgruppen för mediekunnighet, för att hjälpa medborgarna att få tillgång till och på ett effektivt, ansvarsfullt, sofistikerat och kritiskt sätt använda information och medier samt att på ett säkert och ansvarsfullt sätt skapa och dela medieinnehåll via olika plattformar.

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT INOM SINA BEHÖRIGHETSOMRÅDEN GÖRA FÖLJANDE:

25. Utnyttja faciliteten för återhämtning och resiliens genom att lägga fram tydliga och robusta planer för att investera i påskyndandet av den digitala omvandlingen och den gröna omställningen inom nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn, och undersöka möjligheten till initiativ som omfattar flera länder för att stärka europeiska projekts konkurrenskraft på internationell nivå och främja en europeisk publik.
26. Fortsätta att utbyta information och bästa praxis, särskilt angående åtgärder och initiativ för offentligt stöd till den audiovisuella sektorn, närmare bestämt vad gäller produktion och främjande av europeiskt innehåll, samt ändamålsenliga åtgärder för att stödja den gröna omställningen och social inkludering.
27. Fortsätta att stödja europeiska samproduktioner, bland annat genom att säkerställa att audiovisuella fonder erbjuder kompatibla stödinstrument.
28. Säkerställa att skyldigheterna i samband med främjandet av europeiska produktioner och kulturell mångfald inom tjänster på begäran genomförs, och samtidigt undersöka metoder för att underlätta för leverantörer av medietjänster och regleringsmyndigheter att få tillgång till kvalificeringen som ”europeisk produktion”, inbegripet med hjälp av tekniska verktyg (t.ex. LUMIERE VOD) på europeisk nivå.

UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT INOM SITT BEHÖRIGHETSOMRÅDE OCH I ÖVERENSSTÄMMELSE MED SUBSIDIARITETSPRINCIPEN GÖRA FÖLJANDE:

29. Främja initiativ för kapacitetssuppletering och möjligheter till nätverkande och samarbete för att hjälpa små medieaktörer med mindre resurser att hantera de komplexa förfaranden som ger tillgång till finansieringsprogram.
30. Överväga nyhetsmediesektorns och den audiovisuella sektorns roll i Europas digitala decennium för att främja deras bidrag till den digitala omvandlingen, återhämtningen och det internationella ledarskapet senast 2030.
31. Främja nyhetsmediesektorns och den audiovisuella sektorns gröna omställning och samtidigt kombinera den med den ekonomiska återhämtningen från covid-19-pandemin genom utbyte av bästa praxis, med hjälp av kanaler såsom plattformen för den europeiska klimatpakten, som kan dra nytta av synergier och den senaste utvecklingen när det gäller verktyg för beräkning av miljöavtryck och klassificeringssystem för hållbar filmproduktion och annan audiovisuell verksamhet. Man bör överväga att skapa harmoniserade förutsättningar för hållbarhet, tillsammans med incitament för grön filminspelning och ett eventuellt införande av intyg om grön filminspelning.
32. Stärka samstämmigheten, tillgängligheten och synergier mellan EU:s finansieringsprogram, nämligen Kreativa Europa, programmet för ett digitalt Europa, Horisont Europa, InvestEU samt Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden, för att säkerställa såväl ett effektivt genomförande av handlingsplanen som hållbarheten för de åtgärder som behövs för en långsiktig återhämtning och omvandling.
33. Utvärdera tillämpningen av EU:s regler om statligt stöd till de kulturella och kreativa sektorerna, i syfte att överväga behovet av anpassning.

34. Främja spridningen av europeiskt innehåll inom Europa och internationellt genom att underlätta samarbete om produktion och distribution, inbegripet samproduktioner och innovativa affärsmodeller, som båda ofta bygger på territoriell och exklusiv tilldelning av licensieringsrättigheter.
35. Nära övervaka genomförandet av handlingsplanen för att bedöma framstegen och, vid behov, anpassa den till utvecklingen på marknaden eller lägga fram ytterligare åtgärder.

UPPMANAR KOMMISSIONEN OCH MEDLEMSSTATERNA ATT INOM SINA
BEHÖRIGHETSOMRÅDEN OCH I ÖVERENSSTÄMMELSE MED
SUBSIDIARITETSPRINCIPEN GÖRA FÖLJANDE:

36. Säkerställa att det finns en rättslig och politisk ram som gör det möjligt för medieaktörer att
- a) tjäna på sitt innehåll, såsom anges i rådets slutsatser om värnandet av ett fritt och pluralistiskt mediasystem,
 - b) undersöka möjligheterna till diversifiering av finansieringskällor och långsiktig hållbarhet, inbegripet genom offentlig-privata partnerskap, för att säkerställa nyhetsmediesektorns och den audiovisuella sektorns motståndskraft och globala konkurrenskraft,
 - c) utveckla och använda ny teknik inom nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn, särskilt teknik som bygger på artificiell intelligens, för att ge berörda parter möjlighet att ta vara på de möjligheter och dra nytta av de fördelar som är förenade med användningen av sådan teknik, samtidigt som grundläggande rättigheter och värden respekteras, inbegripet yttrandefrihet, mediefrihet samt mångfalden och pluralismen i det europeiska innehållet,

- d) återhämta sig från den kris som orsakats av covid-19-pandemin genom att tillgång till offentligt finansiellt stöd underlättas,
 - e) stödja gränsöverskridande samarbete mellan aktörer på den audiovisuella marknaden för att marknaden ska kunna expandera och konkurrera på europeisk och global nivå genom att producera och distribuera innehåll som kan locka en internationell publik.
37. Samarbeta och utbyta bästa praxis i fråga om främjande av europeiskt audiovisuellt innehåll och förbättrad sökbarhet och upptäckbarhet samt främja konstnärlig frihet, mångfald och kreativitet genom att investera i och stödja europeiska talanger och verk.
38. Samarbeta med organisationer som företräder professionella journalister, journalistcentrum, skolor och universitet för att stärka kapacitetssupbyggnaden i nyhetsmedierna, framför allt vad gäller etik och digital kompetens, i syfte att uppnå högkvalitativ och motståndskraftig journalistik.
39. Stödja kompetensutveckling på områden som är avgörande för nyhetsmediernas och de audiovisuella företagens framtid genom att stärka den yrkesmässiga förmågan att anpassa sig till framtida utmaningar.
40. Bedriva ett tätt samarbete med andra internationella organisationer som är verksamma på medieområdet, såsom Europarådet och Unesco, för att finna synergier mellan initiativ som syftar till att stödja återhämtning och omvandling och samtidigt skydda yttrandefriheten och oberoendet och mångfalden i nyhetsmediesektorn och den audiovisuella sektorn.
41. Utbyta bästa praxis och stödja mediekompetens för att stärka invånarnas förmåga till kritiskt tänkande och hjälpa dem att göra välgrundade val och att skapa och dela medieinnehåll på olika plattformar på ett säkert och ansvarsfullt sätt.

42. bidra till att öka kapaciteten hos den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster (Erga) och främja samarbete mellan nationella organ för finansiering av film och audiovisuella medier och relevanta myndigheter.
43. Arbeta på lösningar som gör det möjligt att med hjälp av försäkringsgarantier täcka sådana risker för den audiovisuella produktionen som hänger samman med covid-19, med särskilt fokus på samproduktioner.
44. Föra en dialog med den audiovisuella industrin, med deltagande av nationella myndigheter, för att vidta konkreta åtgärder i syfte att främja bredare tillgång till och tillgänglighet för innehåll på den inre marknaden, i överensstämmelse med upphovsrättsliga regler, och hjälpa den europeiska audiovisuella sektorn att nå ut till ny publik och erbjuda konsumenterna ett brett utbud av innehåll och samtidigt främja sektorns konkurrenskraft och en skälig ersättning och ta hänsyn till den roll som den territoriella och exklusiva tilldelningen av licensieringsrättigheter spelar i finansieringen av den audiovisuella sektorn och filmindustrin.

Relevanta policydokument

Europeiska rådet

- *Slutsatser som antogs vid Europeiska rådets extra möte den 1 och 2 oktober 2020* (EUCO 13/20).
- *Slutsatser som antogs vid Europeiska rådets extra möte den 17–21 juli 2020* (EUCO 10/20).
- En ny strategisk agenda 2019–2024 (antagen av Europeiska rådet den 20 juni 2019).

Ministerförklaringar

- Declaration on culture in times of COVID-19 crisis (inte översatt till svenska) (april 2020).
- The Bucharest Declaration of the Ministers of Culture and their representatives on the role of culture in building Europe's future (inte översatt till svenska) (april 2019).

Europeiska unionens råd

- *Rådets slutsatser om värnandet av ett fritt och pluralistiskt mediesystem* (EUT C 422, 7.12.2020, s. 8).
- *Rådets slutsatser om att forma Europas digitala framtid* (EUT C 202 I, 16.6.2020, s. 1)
- *Rådets slutsatser om mediekompetens i en värld i ständig förändring* (EUT C 193, 9.6.2020, s. 23).
- *Rådets slutsatser om en stärkt ställning för europeiskt innehåll i den digitala ekonomin* (EUT C 457, 19.12.2018, s. 2).
- *Rådets slutsatser om uppbyggande av mediekompetens och kritiskt tänkande genom utbildning* (EUT C 212, 14.6.2016, s. 5).

Europeiska kommissionen

- Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *EU:s handlingsplan för demokrati*, COM(2020) 790 final.
- Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Den europeiska klimatpakten*, COM(2020) 788 final.
- Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Europas medier i det digitala decenniet: En handlingsplan för att stödja återhämtning och omvandling*, COM(2020) 784 final.
- Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Att utnyttja EU:s innovationspotential – En handlingsplan för immateriella rättigheter till stöd för EU:s återhämtning och resiliens*, COM(2020) 760 final.
- Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Att forma EU:s digitala framtid*, COM(2020) 67 final.

Europarådet

- Recommendation CM/Rec(2018)1[1] of the Committee of Ministers to member States on media pluralism and transparency of media ownership (inte översatt till svenska).
 - Recommendation CM/Rec(2018)2 of the Committee of Ministers to member States on the roles and responsibilities of internet intermediaries (inte översatt till svenska).
 - Declaration by the Committee of Ministers on the financial sustainability of quality journalism in the digital age, Decl (13/02/2019)2 (inte översatt till svenska).
-